

بررسی پیش نویس دستورالعمل صدور مجوز تاسیس و فعالیت کارگزاری

کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران

شهریور ۱۳۹۹

اهم شرایط عمومی تقاضای تاسیس / سهامداری

- سرمایه شرکت کارگزاری معادل یا بیش از ۲۰۰ میلیارد تومان باشد؛
- سرمایه شرکت بصورت نقد تأمین شده باشد و سهام شرکت با نام صادر گردد؛
- طرح تجاری، اهداف، برنامه‌ها و صورت‌های مالی پیش‌بینی شده، معقول و متناسب با شرایط تجاری موضوع فعالیت کارگزاری تنظیم شده باشد؛
- متقاضی جزو سهامدارن یا موسسین کارگزاری لغو شده در ۵ سال منتهی به تاریخ بررسی درخواست نباشد؛
- اشخاصی که کنترل شرکت کارگزاری را به صورت مستقیم یا به صورت غیر مستقیم از طریق اشخاص وابسته در اختیار داشته باشد، بصورت غیر مستقیم و از طریق اشخاص وابسته نمی‌توانند کنترل کارگزاری دیگری را در اختیار داشته باشند و بصورت مستقیم تا سقف ۵ درصد در کارگزاری دیگر مجاز به سهامداری هستند.
- اشخاصی که بیش از ۵ درصد سهام شرکت کارگزاری را بصورت مستقیم در اختیار دارند، در کارگزاری دیگر تا سقف ۵ درصد می‌توانند سهامدار باشند و بصورت غیر مستقیم و از طریق اشخاص وابسته نمی‌توانند کنترل کارگزاری دیگری را در اختیار داشته باشند.
- مدیرعامل، اعضای هیئت مدیره و نماینده حقیقی اعضای هیئت مدیره شرکت کارگزاری نمی‌تواند بطور مستقیم بیش از ۵ درصد از سهام یک شرکت کارگزاری دیگر را در اختیار داشته باشد و بصورت غیر مستقیم و از طریق اشخاص وابسته نمی‌توانند کنترل کارگزاری دیگری را در اختیار داشته باشند.

اهم شرایط اختصاصی تقاضای تاسیس / سهامداری برای سهامدار حقوقی عمده

- سپری شدن حداقل سه دوره مالی از آغاز فعالیت شخص، مشروط به اینکه عمر شرکت از دو سال کمتر نباشد؛
- نداشتن بدهی های معوق به شبکه بانکی؛ (تعریف بدهی معوق و مبنای زمانی معوق شدن بدهی باید روشن تر شود)
- عدم زیان انباشته طی دو دوره مالی اخیر مطابق آخرین صورتهای مالی حسابرسی شده؛
- اظهار نظر حسابرس در خصوص صورتهای مالی سال مالی اخیر شرکت مردود یا عدم اظهار نظر نباشد و در صورتی که حاوی بند شرط باشد، آثار سود یا زیان آن منجر به زیان انباشته نگردد؛
- عدم تامین منابع مالی برای سهامداری یا سرمایه کارگزاری در حال تأسیس با استفاده از تسهیلات و اعتبارات یا روش های مشابه تحت هر عنوان؛
- تناسب میزان مشارکت مؤسس / سهامدار در سرمایه کارگزاری با آورده و دارایی وی؛ (نحوه تشخیص و معیار تناسب باید روشن تر شود)
- سرمایه متقاضی بیشتر یا مساوی سرمایه شرکت کارگزاری که سهام آن خریداری خواهد شد یا کارگزاری در حال تأسیس باشد. (واژه سرمایه کلی است و باید دقیق تر تعریف شود) (سرمایه شخص حقوقی برای تأسیس کارگزاری باید حداقل ۲۰۰ میلیارد تومان باشد)
- شرکت متقاضی بر اساس آخرین صورتهای مالی حسابرسی شده دارای سود عملیاتی باشد.
- سهامداران عمده متقاضی طی یکسال گذشته تغییر نداشته باشند.

اهم شرایط اختصاصی تقاضای تاسیس / سهامداری برای سهامدار حقیقی عمده

- داشتن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی مورد تأیید وزارت علوم در رشته های مالی، حسابداری، مدیریت، اقتصاد، بانکداری، علوم بیمه مورد تأیید وزارت علوم با حداقل ۵ سال سابقه تجربی مرتبط برای مؤسسین / سهامداران یا داشتن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی مورد تأیید وزارت علوم با حداقل ۱۰ سال سابقه تجربی مرتبط برای مؤسسین / سهامداران یا داشتن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی مورد تأیید وزارت علوم و داشتن مدرک تحلیلگری بازار سرمایه با حداقل ۵ سال سابقه تجربی مرتبط برای مؤسسین یا سهامداران؛ (منظور از سابقه مرتبط سابقه در سمت های مدیریت و کارشناسی در شرکتهای تأمین سرمایه، سپرده گذاری مرکزی، سبدگردان، مشاور سرمایه گذاری، هلدینگ، سرمایه گذاری، کارگزاری، مؤسسه رتبه بندی، پردازش اطلاعات مالی، سازمان بورس و اوراق بهادار، بورس ها، کانون های فعال در بازار اوراق بهادار)
- نداشتن بدهی های معوق به شبکه بانکی؛ (تعریف بدهی معوق و مبنای زمانی معوق شدن بدهی باید روشن تر شود)
- عدم تأمین منابع مالی برای سهامداری کارگزاری یا تأمین سرمایه کارگزاری با استفاده از تسهیلات و اعتبارات یا روش های مشابه تحت هر عنوان؛
- تناسب میزان مشارکت مؤسس / سهامدار در سرمایه کارگزاری با آورده و دارایی وی؛ (نحوه تشخیص و معیار تناسب باید روشن تر شود)

مجوز فعالیت کارگزاری

- مجوز فعالیت شرکت کارگزاری پس از احراز شرایط با تأیید رئیس سازمان صادر می‌گردد و مدت زمان اولین مجوز فعالیت شرکت کارگزاری ۲ سال می‌باشد و تمدید و صدور سایر مجوز فعالیت شرکت کارگزاری ۵ سال می‌باشد. مجوز فعالیت‌های شرکت‌های کارگزاری شامل موارد زیر است:

الف) مجوز فعالیت‌های اصلی:

- شروع به فعالیت اولیه شرکت کارگزاری، در یکی از دو گروه مجوزهای اصلی به شرح زیر خواهد بود.
- گروه اول شامل ۲ مجوز فعالیت معاملات اوراق تأمین مالی و معاملات مشتقه مبتنی بر اوراق بهادار،
- گروه دوم شامل ۲ مجوز فعالیت معاملات کالا و اوراق بهادار مشتقه مبتنی بر کالا،

ب) فعالیت‌های فرعی:

- شامل خدمات مشاور عرضه و مشاور پذیرش می‌باشد. با اخذ اولین مجوز فعالیت، شرکت کارگزاری می‌تواند با تخصیص نیروی انسانی واجد شرایط مطابق با پیوست یک این دستورالعمل، اقدام به ارائه خدمات مشاور عرضه و پذیرش نماید و لزومی به اخذ مجوز جداگانه نیست.

ج) خدمات معاملات برخط و مرکز تماس:

- ارائه خدمات معاملات برخط و مرکز تماس با تأمین سامانه‌ها و تجهیزات لازم، تخصیص نیروی واجد شرایط و اخذ تأییدیه‌های لازم برای همه کارگزاران الزامی است.

شرایط صدور مجوز فعالیت کارگزاری

- سرمایه ثبت و پرداخت شده شرکت کارگزاری حداقل دو هزار میلیارد ریال باشد.
- شرکت کارگزاری ملکی با کاربری اداری یا تجاری حداقل به متراژ ۵۰۰ متر مربع در مالکیت داشته باشد و از این ملک در راستای فعالیت کارگزاری استفاده نماید.
- نیروی انسانی و تجهیزات اداری و نرم افزاری لازم برای مجوز فعالیتها را بر اساس پیوست یک این دستورالعمل تأمین نموده باشد.
- شرکت کارگزاری قبل از شروع به فعالیت باید با **عامل تسویه** مورد تأیید سازمان قرارداد منعقد نماید و این قرارداد باید به تأیید شرکت سپرده‌گذاری مرکزی رسیده باشد.
- شرکت کارگزاری باید با اخذ مجوز مربوطه در **۲۰ استان مختلف شعبه یا تالار اختصاصی** دایر نماید. **(مشمول کارگزاری‌های جدیدالتاسیس نمی‌شود)**
- مهلت دو ساله برای کارگزاری‌های موجود برای انطباق با شرایط جدید

عامل تسویه

عامل تسویه: شخص **حقوقی** است که با تأیید سازمان وظیفه نگهداری حساب و وجوه مشتریان، تسویه با اتاق پایاپای و پرداخت وجوه مشتریان کارگزاری را بر عهده دارد.

کارگزاری مسئولیتی در خصوص تسویه با اتاق پایاپای ندارد.

الف – بانک عامل تسویه

سرمایه ثابت و پرداخت شده بانک حداقل ۱۰ هزار میلیارد تومان باشد و طبق آخرین صورتهای مالی حسابرسی شده فاقد زیان انباشته باشد.

ب- کارگزار عامل تسویه

کارگزار عامل تسویه باید حداقل هزار میلیارد تومان سرمایه ثابت و پرداخت شده داشته باشد.

نسبتهای کفایت سرمایه خاص کارگزاران عامل تسویه را احراز نموده باشد در زمان عقد قرارداد عامل تسویه فاقد زیان انباشته باشد. در صورتی که فعالیت کارگزاری در یکسال منتج به زیان انباشته شده باشد، باید ظرف ۸ ماه تعداد قراردادهای عامل تسویه کاهش یابد.

کارگزاران عامل تسویه به مبلغ ۲۰ درصد سرمایه ثابت و پرداخت شده و بانکهای عامل تسویه به ازای هر قرارداد عامل تسویه مبلغ صد میلیارد تومان اوراق بهادار با نقدشوندگی بالا از جمله اوراق بهادار با درآمد ثابت (به قیمت روز) به عنوان تضمین انجام تعهدات نزد شرکت سپردهگذاری مرکزی ارائه نمایند

هر بانک میتواند عامل تسویه حداکثر ۳۰ شرکت کارگزاری باشد و هر شرکت کارگزاری با سرمایه هزار میلیارد تومان میتواند عامل تسویه حداکثر ۱۰ شرکت کارگزاری باشد.

با سپاس

آرش ايجدپور

شهریور ۱۳۹۹